

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ΄ ΕΠΑΛ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕ:
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:**

**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΜΩΥΣΙΔΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Ο αρθρογράφος υπογραμμίζει τη σημασία συμμετοχής των πνευματικών ανθρώπων στην κοινωνία και τη συμβολή τους στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Τονίζει ότι οι πνευματικοί άνθρωποι πρέπει να χρησιμοποιούν σαφή και κατανοητό λόγο και να απευθύνονται στους ανθρώπους όλων των κοινωνικών τάξεων. Επιπλέον, προτείνει να αξιοποιήσουν την τεχνολογία συνδυαστικά με τα σύγχρονα και παραδοσιακά μέσα μαζικής ενημέρωσης, για να έρθουν σε επαφή με τις νεότερες γενιές, αναδεικνύοντας και αντιμετωπίζοντας τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα. **(71 λέξεις)**

A2. Ασύνδετο σχήμα : Ο Σωκράτης, ο Λυσίας, οι Σοφιστές (ίσως το μεγαλύτερο πνευματικό κίνημα που είδε ποτέ η ιστορία), οι ιστορικοί, άνοιξαν ...

Λειτουργία : Με τη χρήση του ασύνδετου σχήματος ο αρθρογράφος παραθέτει παραδείγματα σπουδαίων πνευματικών ανθρώπων που έζησαν και έδρασαν τον 5^ο αιώνα π.Χ., τον «Χρυσό Αιώνα». Με το ασύνδετο σχήμα επιχειρεί να πυκνώσει το λόγο του, αφού παρουσιάζει πολλές πληροφορίες πολύ σύντομα, προσδίδοντας ένταση και έμφαση στο λόγο και στο περιεχόμενό του.

A3. Ο αρθρογράφος στην τελευταία περίοδο λόγου της τελευταίας παραγράφου του άρθρου διατυπώνει το ερώτημα : «Εξάλλου, τι νόημα έχει να κατέχει κάποιος γνώσεις, αν δεν τις μεταδίδει, απαντώντας στις απορίες των ανθρώπων;». Με τη χρήση του συγκεκριμένου ρητορικού ερωτήματος ο αρθρογράφος απευθύνεται στους αναγνώστες και επιχειρεί να δώσει έμφαση στο θέμα που πραγματεύεται στο άρθρο του, δηλαδή στην αναγκαία συμμετοχή των πνευματικών ανθρώπων στο κοινωνικό σύνολο. Στόχος του είναι να προβληματίσει του αναγνώστες, κάνοντάς τους να αναρωτηθούν για τη δύναμη της γνώσης και το χρέος που έχουν οι πνευματικοί άνθρωποι απέναντι στο κοινωνικό σύνολο. Επιπλέον, το ερώτημα προσδίδει χαρακτήρα διαλόγου ανάμεσα στον αρθρογράφο και τους αναγνώστες, ενώ παράλληλα το κείμενο αποκτά ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα.

A4. Επικοινωνιακό πλαίσιο : ηλεκτρονική επιστολή

Προσφώνηση : Αξιότιμε κύριε Ταχάτε,

Πρόλογος : Πρόσφατα διάβασα το άρθρο σας «Η χρησιμότητα του διανοούμενου» που αναρτήσατε σε διαδικτυακή εφημερίδα και προβληματίστηκα ιδιαίτερα. Πολλές φορές στη σημερινή εποχή ακούμε για τους ανθρώπους του πνεύματος και για τη δράση τους ή την έλλειψη αυτής. Πιστεύω, λοιπόν, ότι ένας πραγματικά πνευματικός άνθρωπος έχει χρέος απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, το οποίο οφείλει να υπηρετεί τόσο μέσα από το ατομικό και συλλογικό έργο του, όσο και μέσα από το ήθος του.

Κυρίως Θέμα :

1^η § το χρέος των πνευματικών ανθρώπων μέσα από το έργο τους :

⇒ Ατομικό έργο:

- Αναζήτηση αλήθειας, έρευνα, κριτική και αξιολόγηση της πραγματικότητας
- Συμβολή στην πνευματική καλλιέργεια του κοινωνικού συνόλου → καταπολέμηση αμάθειας, ημιμάθειας, προλήψεων και προκαταλήψεων
- Προαγωγή υψηλών ανθρωπιστικών αξιών
- Συμβολή στην επιστημονική πρόοδο και ανάπτυξη
- Προστασία της δημοκρατίας και των αρχών της
- Διαφύλαξη πολιτιστικής κληρονομιάς και μεταλαμπάδευσή της στις επόμενες γενιές
- Ανάδειξη σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων και αναζήτηση λύσεων.

⇒ Συλλογική Δράση :

- Να αναπτύσσουν κοινωνική δράση
- Να διοργανώνουν, να συμμετέχουν και να πρωτοστατούν σε ανθρωπιστικές εκδηλώσεις και διαμαρτυρίες για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα
- Να παρακινούν οργανωμένα τους πολίτες σε συμμετοχή
- Να δημοσιεύουν τις γνώσεις τους και τις απόψεις τους, αφυπνίζοντας την κοινή γνώμη
- Να ελέγχουν την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα

2^η § το χρέος των πνευματικών ανθρώπων μέσα από την συμπεριφορά και το ήθος τους :

- Να αποτελούν πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς, ενσαρκώνοντας υψηλές ανθρωπιστικές αξίες με υπερατομική συνείδηση και ευθύνη
- Να διακρίνονται για το ψυχικό τους σθένος, την αγωνιστικότητά τους, την τόλμη τους και την ισχυρή τους βούληση
- Να αποτελούν υπόδειγμα για τη διαμόρφωση ηθικής συμπεριφοράς, η οποία θα χαρακτηρίζεται από την ανθρωπιά, την τιμιότητα, την αλληλεγγύη, την ανιδιοτέλεια, το σεβασμό, τη δικαιοσύνη και την υπευθυνότητα
- Να είναι άνθρωποι σεμνοί, εγκρατείς
- Να καλλιεργούν το διάλογο και να μην προβάλλουν τον εαυτό τους ως αυθεντία
- Να μην εξυπηρετούν οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα, αλλά να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους προς όφελος του ανθρώπου

Επίλογος : Επομένως, ενώ είναι φανερό ότι ζούμε σε μια εποχή που πολλοί διεκδικούν τον τίτλο του πνευματικού ανθρώπου, καθίσταται προφανές από τα παραπάνω ότι είναι ελάχιστοι αυτοί που πραγματικά ενσαρκώνουν το πρότυπο του πνευματικού ανθρώπου μέσα από το ήθος και τη δράση τους. Η κοινωνία μας έχει ανάγκη από τέτοιους ανθρώπους, για να την καθοδηγήσουν και να την αφυπνίσουν με σκοπό να αντιμετωπιστούν τα κακώς κείμενα που τη χαρακτηρίζουν.

Αποφώνηση : Με εκτίμηση.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Το ποιητικό υποκείμενο αναφέρεται στους στίχους, στα ποιήματα και στον τρόπο που λειτουργούν στην ανθρώπινη κοινωνία. Ξεκινάει παρομοιάζοντας τους περισσότερους στίχους των ποιημάτων με ασημένιες κλωστές που είναι δεμένες στα αστέρια και όταν

κάποιος τις τραβήξει θα συνταράξουν τον ορίζοντα, θα αλλάξουν τον τρόπο που φαίνεται ο κόσμος και τον αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι («Πολλοί σίχοι...τον ορίζοντα.»). Οι περισσότεροι σίχοι, σύμφωνα με το ποίημα, αιωρούνται ανάμεσα στους ανθρώπους και μόνο όταν κάποιος ανταποκριθεί στην ύπαρξή τους, αποκτούν δύναμη και αλλάζουν την πραγματικότητα. Επιπλέον, το ποιητικό υποκείμενο υποστηρίζει ότι τα περισσότερα ποιήματα είναι απομακρυσμένα από την πραγματικότητα, τα παρουσιάζει να τριγυρνάνε σα χαμένα σε ένα δάσος μακριά από την κοινωνία και τους ανθρώπους, αγγίζοντας την πραγματικότητα επιφανειακά, σα να βουτάνε τα δάχτυλά τους σε ένα ρυάκι («Πολλά ποιήματα...ρυάκι,»). Τα περισσότερα ποιήματα αγγίζουν ελάχιστα τα κοινωνικά προβλήματα και μετά πάλι τα αποστρέφονται, φεύγουν μακριά τους, για αυτό και αφού τα αγγίσουν χάνονται ξανά μέσα στο δάσος και στη νύχτα («Υστερα...σελήνης»), χωρίς να καταφέρουν να καταστήσουν αισθητά τα νοήματα και τα μηνύματά τους...τα ποιήματα αυτά χάνονται στη λήθη.

B2. Το ποιητικό υποκείμενο χρησιμοποιεί το β' ενικό πρόσωπο στο δεύτερο σίχο του ποιημάτος του («τραβήξεις») υποστηρίζοντας ότι μόνο όταν κάποιος ανταποκριθεί στην ύπαρξη των ποιημάτων θα μπορέσει να αναταραχθεί ο ορίζοντας. Με το β' ενικό πρόσωπο απευθύνεται σε κάποιο πρόσωπο που υπονοείται ή ενδεχομένως και στον εαυτό του, με την ποιητική του ιδιότητα. Οι ποιητές είναι αυτοί που θα «τραβήξουν» τους σίχους των ποιημάτων για να προκαλέσουν αλλαγές στον ορίζοντα. Αλλά και η απήχησή τους εξαρτάται και από εμάς τους ίδιους, τον καθένα από εμάς, που θα ενδιαφερθεί για τα νοήματα και τα μηνύματά τους. Το β' ενικό πρόσωπο προσδίδει θεατρικότητα και κλίμα διαλόγου στο ποίημα, ενώ παράλληλα ζωντανεύει την αφήγηση προσδίδοντας ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα στο ποίημα.

B3. Στο ποίημα υπάρχει μια εκτενής προσωποποίηση των ποιημάτων. Τα παρουσιάζει να ζουν και να τριγυρνάνε στα δάση («Πολλά ποιήματα...σελήνης»). Ειδικότερα, πολλά ποιήματα παρουσιάζονται απομονωμένα στην ερημιά, να τριγυρνούν τις νύχτες βουτώντας τα δάχτυλά τους σε κάποιο ρυάκι στιγμιαία και να επιστρέφουν στο δάσος και στη νύχτα αμέσως μετά. Υπάρχουν όμως και άλλα ποιήματα που δεν καθυστερούν, που δεν ρεμβάζουν, που καιροφυλακτούν περιμένοντας το κάλεσμα της εποχής τους. Με τη συγκεκριμένη προσωποποίηση, το ποιητικό υποκείμενο αποδίδει στα ποιήματα στοιχεία ανθρώπινα, προκειμένου να προσδώσει ζωντάνια, ένταση και παραστατικότητα. Υπογραμμίζει τη δύναμη των ποιημάτων να ενεργούν, να επηρεάζουν, να μένουν στη λήθη, αποφεύγοντας να θίξει την ευθύνη των ποιητών για την απήχησή τους.

B4. Το ποιητικό υποκείμενο διακρίνει τα απλά ποιήματα από τα σωστά ποιήματα. Σύμφωνα με αυτό, ένα ποίημα για να θεωρηθεί σωστό πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένο με την πραγματικότητα, να μην ρεμβάζει καθυστερώντας να την αντιληφθεί, να ανταποκρίνεται άμεσα στο κάλεσμά της. Πιο συγκεκριμένα, το σωστό ποίημα είναι πάντα επίκαιρο, συμβαδίζει με την σύγχρονη κοινωνία και τις ανάγκες της, έτσι ώστε, όταν παραστεί ανάγκη, να πάρει θέση ενάντια στα κοινωνικά προβλήματα («Ένα σωστό ποίημα...της εποχής του.»). Κατά τη γνώμη μου, τόσο οι ποιητές, όσο και οι πνευματικοί άνθρωποι γενικότερα, μπορούν και πρέπει να παίρνουν θέση απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα της εκάστοτε εποχής, στηλιτεύοντάς τα, ευαισθητοποιώντας την κοινή γνώμη για αυτά, προτείνοντας τρόπους αντιμετώπισής τους. Επιπλέον, οι πνευματικοί άνθρωποι είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την κρίση του πολιτισμού, αλλά και να αναδείξουν κοινωνικά αλλά και διεθνή προβλήματα, όπως είναι η οικολογική καταστροφή, η βία, ο ρατσισμός, η κρίση της δημοκρατίας και του ανθρωπισμού, η πείνα και ο πόλεμος. **(156 λέξεις)**